

Euroopa Liidu Kohus
PRESSITEADE nr 28/18
Luxembourg, 7. märts 2018

Kohtuotsus (liidetud kohtuasjad C-274/16, C-447/16 ja C-448/16)
flightright GmbH vs. Air Nostrum, Líneas Aéreas del Mediterráneo SA
Roland Becker vs. Hainan Airlines Co. Ltd
Mohamed Barkan, Souad Asbai, Assia Barkan, Zakaria Barkan, Nousaiba
Barkan vs. Air Nostrum, Líneas Aéreas del Mediterráneo SA

Pressi- ja teabeosakond

Lennuettevõtja, kes on ühes liikmesriigis teostanud ümberistumisega lennust üksnes esimese segmendi, võib hilinemise eest hüvitise saamiseks kaevata kohtusse teises liikmesriigis, kus asub lennu lõppsihtkoht

Nii on see juhul, kui kogu reisiks on tehtud üks broneering mitmele lennule ning pikaajaline hilinemine lõppsihtkohta saabumisel on tingitud vahejuhtumist, mis leidis aset nendest lendudest esimesega

Lennureisijad broneerisid Air Berlinilt ja Iberialt lennud Saksamaale ümberistumisega Hispaanias (nimelt Air Berlinilt teekonnaks Eivissa – Palma – Düsseldorf ja Iberialt teekonnaks Melilla – Madrid – Frankfurt) ning need broneeringud hõlmasid vastavad teekonnad kogu ulatuses. Esimesi lende, mis olid Hispaania siselennud, teostas Air Berlini ja Iberia nimel Hispaania lennuettevõtja Air Nostrum. Mõlemal juhtumil lend hilines (45 ja 20 minutit), mistõttu jäid reisijad maha teisest lennust Saksamaale. Reisijad jõudsid viimaks oma lõppsihtkohta rohkem kui kolmetunnise hilinemisega (nimelt Air Berlinilt broneeritud lennul ligikaudu neli tundi hiljem ning Iberialt broneeritud lennul 13 tundi hiljem).

Nende pikaajaliste hilinemiste tõttu pöördusid asjaomased reisijad (või nende asemel Saksamaa ettevõtja flightright) Saksamaa kohtusse, nõudes Air Nostrumilt hüvitist lennureisijate õigusi käsitleva Euroopa Liidu määruse alusel¹.

Amtsgericht Düsseldorf (Düsseldorfi esimese astme kohus) ja Bundesgerichtshof (Saksamaa Liitvabariigi kõrgeim üldkohus) kahtlesid selles, kas Saksamaa kohtud on rahvusvaheliselt pädevad lahendama lennureisijate hagi lennuettevõtja vastu, i) kelle asukoht on teises liikmesriigis, ii) kes teostas lõppsihtkohta Saksamaal suundunud ümberistumisega lendudest üksnes esimesed siselennud selles teises liikmesriigis, ning iii) ei ole nende lepingupartner. Need kaks kohut palusid Euroopa Kohtul selgitada, kas niisugustel juhtudel tuleb kohaldada Brüsseli I määruse² sätteid, mille kohaselt võib teises liikmesriigis asuva kostja kaevata lepingutega seotud asjades selle paiga kohtusse, kus tuli täita selle nõude aluseks olev kohustus. Selles määruses täpsustatakse, et teenuste osutamise korral on selleks koht, kus lepingu kohaselt teenuseid osutati või kus neid oleks tulnud osutada, kui ei ole kokku lepitud teisiti.

Oma tänases otsuses järeldeb Euroopa Kohus, et lõppsihtkohta Saksamaal võib käsitada kohana, kus tuli täita kohustused mitte üksnes teise lennu osas, vaid ka esimese, Hispaania siselennu osas. Sellest järeldeb, et Saksamaa kohtud on põhimõtteliselt pädevad lahendama kahju hüvitamise nõudeid, mis on esitatud niisuguse välismaise lennuettevõtja vastu nagu Air Nostrum.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. veebruari 2004. aasta määrus (EÜ) nr 261/2004, millega kehtestatakse ühiseeskirjad reisijatele lennureisist mahajätmise korral ning lendude tühistamise või pikaajalise hilinemise eest antava hüvitise ja abi kohta ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EMÜ) nr 295/91 (ELT 2004, L 46, lk 1; ELT eriväljaanne 07/08, lk 10). Olenevalt vahemaast on hüvitise suuruseks kas 250, 400 või 600 eurot.

² Nõukogu 22. detsembri 2000. aasta määrus (EÜ) nr 44/2001, kohtualluvuse ja kohtuotsuste täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusasjades (EÜT 2001, L 12, lk 1; ELT eriväljaanne 19/04, lk 42) ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2012. aasta määrus (EL) nr 1215/2012 kohtualluvuse ning kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusasjades (ELT 2012, L 351, lk 1). Selle viimase määrusega tunnistati määrus nr 44/2001 kehtetuks. Määrust nr 1215/2012 kohaldatakse üksnes 10. jaanuaril 2015 või pärast seda algatatud kohtumenetluste suhtes. Käesolevate kohtuasjade raames on nende kahe määruse asjakohased sätted identsed või peaaegu identsed.

Nimelt, esiteks hõlmab mõiste „lepingutega seotud asjad“ Brüsseli I määruse tähenduses hüvitise saamise nõuet, mille pikaajaliselt hilinenud ümberistumisega lennu reisijad on lennureisijate õigusi käsitleva määruse alusel suunanud tegutseva lennuettevõtja vastu, kes ei ole asjaomaste reisijate lepingupartner.

Selles osas märgib Euroopa Kohus eelkõige, et lennureisijate õigusi käsitlev määrus täpsustab, et kui tegutsev lennuettevõtja, kes ei ole sõlminud reisijaga lepingut, täidab sellest määrusest tulenevaid kohustusi, käsitatakse seda ettevõtjat tegutsevana selle isiku nimel, kes on kõnealuse reisijaga lepingu sõlminud. Seega tuleb järeldada, et see vedaja (käesoleval juhul Air Nostrum) täidab asjaomaste reisijate lepingupartneri ees (käesoleval juhul Air Berlin ja Iberia) vabatahtlikult võetud kohustusi. Nende kohustuste aluseks on lennuveoleping.

Teiseks leiab Euroopa Kohus, et ümberistumisega lennu puhul on „kohustuse täitmise kohaks“ Brüsseli I määruse tähenduses teise lennu saabumise koht, kui vedu nendel kahel lennul teostavad kaks erinevat lennuettevõtjat ning kui pikaajalise hilinemisega saabumise eest esitatud hüvitise saamise nõue põhineb vahejuhtumil, mis leidis aset nimetatud lendudest esimesega, mida teostas lennuettevõtja, kes ei ole asjaomaste reisijate lepingupartner.

Euroopa Kohus rõhutab selles osas, et kõnealune leping, mida iseloomustab ühtne broneering kogu reisi ulatuses, kehtestab lennuettevõtjale kohustuse vedada reisija punktist A punkti C. Niisugune vedu kujutab endast teenust, mille üks³ peamine teenuse osutamise koht on punktis C. Euroopa Kohtu sõnul on niisuguse lennuettevõtja jaoks nagu Air Nostrum, kes teostab üksnes esimese lennu punktist A punkti B, piisavalt etteaimatav, et reisijad võivad esitada tema vastu hagi punkti C kohtusse.

Ühes teises kohtuasjas esitas lennureisija Saksamaa kohtusse hagi, nõudes Hiina lennuettevõtjalt Hainan Airlines hüvitist selle eest, et ta jäeti maha ümberistumisega lennu teiselt lennult (nimelt reisil Berliin – Brüssel – Peking). Selles osas tuletab Euroopa Kohus meelde, et kui kostja (käesoleval juhul Hainan Airlines) alaline asukoht ei ole liikmesriigis, tehakse iga liikmesriigi kohtute rahvusvaheline pädevus kindlaks selle liikmesriigi seaduste kohaselt, mitte aga Brüsseli I määruse alusel.

MÄRKUS: Eelotsusetaotlus võimaldab liikmesriikide kohtutel taotleda kohtuvaidluste lahendamisel Euroopa Kohtult liidu õiguse tõlgendamist või liidu õigusakti kehtivuse üle otsustamist. Euroopa Kohus ei lahenda siseriiklikku kohtuvaidlust. Kohtuasja lahendamine kooskõlas Euroopa Kohtu otsusega on liikmesriigi kohtu ülesanne. Euroopa Kohtu otsus on ühtlasi siduv ka teistele liikmesriigi kohtutele, kes lahendavad sarnast probleemi.

Ajakirjandusele mõeldud mitteametlik dokument, mis ei ole Euroopa Kohtule siduv.

Otsuse [terviktekst](#) on CURIA veebileheküljel alates selle kuulutamise päevast.

Täiendavat teavet annab Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127

Kohtuotsuse kuulutamise pildid on kättesaadavad agentuuri [Europe by Satellite](#) kaudu ☎ (+32) 2 2964106

³ Euroopa Kohus tuletab selles kontekstis meelde, et lennureisija võib esitada hagi ka sellesse kohtusse, mille tööpiirkonnas asub lennuki väljumiskoht (9. juuli 2009. aasta kohtuotsus, Rehder, [C-204/08](#), vt ka [pressiteade nr 62/09](#)).